

Legământul unității

Notițe din meditațiile lui Luigi Giussani din timpul pelerinajului la Lourdes din 1992, cu ocazia celei de-a zecea aniversări a Fraternității CL

„Îngerul Domnului a vestit Mariei”; îngerul Domnului aduce vestea lui Cristos în viața noastră, altfel nu l-am fi cunoscut. „Noi, care prin vestirea îngerului am cunoscut întruparea Fiului tău, Isus Cristos...”. Cine este acest înger? Prin vestirea cărui înger am cunoscut eu întruparea Domnului, am știut eu că Dumnezeu a devenit om? Îngerul, mesagerul, cel care aduce mesajul este întreaga tradiție a companiei creștine care s-a coagulat, s-a făcut auzită în scurta viață a companiei noastre.

În Grădina Ghetsemani

Misterul companiei noastre are ca fundal agonia lui Isus din Grădina Ghetsemani. *Agonie* este un cuvânt care arată o suferință plină de luptă: „Ați ieșit să mă prindeți cu săbii și ciomege, ca pe un tâlhar? În fiecare zi mă așezam în Templu și dădeam învățătură, dar nu m-ați arestat!” (Mt 26,55). Deci, de ce era persecutat Cristos? O spune Péguy în *Misterul carității Ioanei d’Arc*: Cristos fusese tolerat – chiar și în aspectele care nu erau în conformitate cu mentalitatea comună – până în ziua în care a explodat scopul pentru care trăia, „până în ziua în care își începu misiunea”. Care era misiunea aceasta? Salvarea lumii. A salva înseamnă a face vrednic de a fi trăit.

Duioșia lui Dumnezeu

„Maria – a spus Ioan Paul al II-lea – este răspunsul pe care Dumnezeu i-l dă omului”. Maria, de fapt, este răspunsul creat în istorie pentru faptul că natura noastră este dorință de fericire, că viața noastră este dorință de adevăr. Maria concepe în sânul ei misterul lui Dumnezeu făcut trup, devenit om ca să trăiască viața tuturor oamenilor și ca să-și sfârșească viața la fel cum se încheie toate viețile umane: cu moartea. Întrupându-se în Maria, Dumnezeu spune: „Dorința ta de fericire eu o voi împlini; dorința ta de adevăr, de dreptate și de totalitate se vor adeveri. Devin tovarășul tău pentru ca aceste lucruri să se întâmple”.

Domnul, devenind om în sânul Fecioarei, venind în lume pentru a salva lumea, subliniază că raportul original dintre Mister și fiecare creatură – oricare ar fi situația de viață în care creatura s-ar afla – este duioșie. „Nimeni nu are o dragoste mai mare decât aceasta, și anume să-și dea viața pentru prietenii lui” (In 15,13), nu există sacrificiu mai mare decât să-ți dai viața pentru lucrarea altuia, și altul, în acest caz, e fiecare dintre noi ca realizare a propriului destin.

Duioșia lui Dumnezeu aduce cu sine vestea pozitivității tuturor lucrurilor: „Până și firele de păr de pe cap îți sunt numărate” (Mt 10,30).

Ecou

Duioșia este raportul pe care Misterul îl are cu creatura căreia îi dă naștere. Noi trebuie să fim mesagerii acestei duioșii. Și o vom fi în măsura în care această duioșie se reverberează în noi, în măsura în care noi devenim imitatorii ei.

Ce i se poate alătura unei companii – cum e a noastră – care are pretenția că răspândește marele mesaj al lui Dumnezeu devenit om, dacă nu ecoul, imitarea duioșiei cu care Dumnezeu a creat lumea pentru a-i deveni tovarăș?

În acest fel înțelegem de ce Isus, în lupta sa extremă (agonia) din Ghetsemani, și-a dorit, ca cel mai important lucru, compania alor săi. Doar această companie și-a dorit-o, și n-a avut-o.

Dramă și libertate, tristețe și trădare

De fapt, pentru om, relația duioșiei lui Dumnezeu este dramatică pentru că trebuie să treacă prin libertatea omului. Este drama pe care a trăit-o Maria când a spus „fiat”; drama care l-a cuprins chiar și pe Cristos în momentul în care îi tremura trupul în fața evidenței că moartea era aproape: „Tată, dacă este cu putință, fă să treacă de la mine acest potir! Dar nu voia mea, ci voia Ta să fie!” (Mt 26,39). Aici e esența: deseori compania noastră nu spune „fiat”, nu spune „fie voia ta”. E punctul în care libertatea noastră devine amărăciune, tristețe și jale față de sine și față de propriul rol în lume; o plictiseală mortală care ne face să adormim, care ne smulge din angajamente și din responsabilitățile față de lucruri, pentru a deveni – la un moment dat, în mod inevitabil – trădare; la fel ca discipolii care au fugit.

Puterea lumii

De ce se întâmplă asta? De ce această jale a vieții, care seamănă extrem de mult cu trădarea finală, în care domină mândria, impresia, reacția imediată și părerea instinctivă în loc de iubirea adevărată? Nu din noi se nasc toate astea. Devine ceva al nostru – asta e adevărat – dar nu se naște din noi. Toate astea se nasc dintr-o sălbăcie, dintr-o răutate, dintr-o non-iubire pentru viața noastră; se nasc din puterea lumii. Se nasc din voința pe care puterea lumescă o are de a folosi viața noastră în loc s-o slujească, de a se strădui să ne facă discipoli tăcuți ai proiectelor sale.

Pentru lume, Cristos este un obstacol; omul Cristos poate fi chiar onorat, însă lumea vrea să-i suprimă influența, vrea să împiedice ca omul să-l privească, vrea să împiedice ca omul să fie

convins de el, să rămână cuprins de duioșia lui fără asemănare, să-l urmeze. Atâta vreme cât suntem ca toți ceilalți – urmăm indicațiile puterii și spunem „da, dom'le” – suntem lăudați ca fiind niște creștini „deschiși”, care nu deranjează. Dar, când facem aluzie la mesajul precis: „Eu cred în Isus Cristos, Dumnezeu cel întrupat, mort și înviat pentru a salva omul”, lumea răspunde: „Omul se salvează cu propriile puteri!”. Nu există minciună mai mare decât asta!

Tocmai în această clipă compania noastră se sfarmă și nu mai e ceea ce a fost chemată să fie: semn prezent al unei bunătăți, al unei puteri adevărate și totale care acționează pentru a aduce la viață – prin toate înfățișările, chiar și cele „rele” –. „Eu sunt calea, adevărul [învierea] și viața” (In 14,6); noi suntem în companie pentru a striga în fața lumii acest mesaj, acesta este rolul nostru suprem.

Primul dușman

Deci, Cristos, are un prim dușman care se ridică împotriva lui: suntem noi; cea mai apropiată trădare este trădarea noastră; „Nu un dușman mă batjocorește, căci atunci aș îndura! Ci tu, un om ca și mine, prietenul meu, apropiatul meu, cel cu care am avut părtășie dulce...” (Ps 55, 12-14). Duișia lui Dumnezeu tinde să creeze compania noastră, un loc în care străinii să se accepte, să se iubească, să-și sacrifice energia pentru niște necunoscuți. Această companie, exemplu în fața lumii întregi și profeție a binelui care ne așteaptă la sfârșit: fiecare fuge pe drumul propriei frici, pe care o acoperă cu opinii intelectuale, cu repulsie instinctivă, cu un „e imposibil” plin de scepticism.

Legământul unității

Salvarea de dispersiunea noastră, siguranța în fața inevitabilității trădării, posibilitatea ca a noastră companie să avanseze în istorie – în pofida a tot ceea ce o înconjoară cu aversiune și dușmănie – ducând stindardul pozitivității și construind fărâme de umanitate acolo unde învierea lui Cristos să înceapă să determine timpul și spațiul, această salvare este dată de unitatea noastră. Scria sfântul Gregorie de Nisa: „Printre toate cuvintele pe care le spune Cristos și harurile pe care le oferă, unul este mai mare dintre toate și pe toate le conține. Și e cel cu care Cristos îi avertizează pe ai săi să fie mereu uniți în rezolvarea lucrurilor și în analizările cu privire la binele ce trebuie făcut; îi avertizează să se simtă ca un singur suflet și o singură inimă și să stimeze această uniune unică precum unicul și singurul bine; să se adune în unitatea spiritului cu legământul păcii; să alcătuiască un singur trup și un singur spirit; să corespundă unei unice vocații, însuflețiți de aceeași speranță. Legământul acestei unități este o glorie veritabilă”.

Cristos, înainte de a merge la moarte, s-a rugat așa: „Tată, a venit ceasul! Proslăvește-ți Fiul, pentru ca și Fiul să te proslăvească pe tine, de vreme ce i-ai dat autoritate peste orice făptură, ca

să le dea viață veșnică tuturor celor pe care i i-ai dat tu. Și viața veșnică este aceasta: să te cunoască pe tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Cristos, pe care l-ai trimis tu” (In 17,1-3). Respectiva rugăciune începe să dea naștere unei istorii noi, o apropiere și o iubire între oameni care altminteri sunt necunoscute.

„Legământul acestei unități este o glorie veritabilă”; compania noastră este chemată să-i aducă lui Cristos această glorie veritabilă. Unitatea noastră trebuie să-i facă să spună, pe cei care o privesc cu sărăcia spiritului: „Acolo se află miracolul”. Deci, acolo se află adevărul.

Cerere

Să-i cerem Fecioarei să ne facă „una”, să salveze unitatea noastră de la risipirea ei la care lumea ne invită în numele unor rațiuni ale noastre, al unor sentimente ale noastre, al unor reacții și instinctivități ale noastre. Nu există nicio rațiune și niciun sentiment mai mare decât unitatea noastră. Să-i cerem Fecioarei ca miracolul unității noastre să intre în lume prin scurta noastră viață și să se impună tot mai clar, fără mâhnire și fără frică, nici măcar în fața morții, nici măcar în fața celei mai nelegiuite persecuții.

„Maria, cere-i lui Cristos să devină un singur lucru cu noi și ca noi să devenim un singur lucru cu el. Să nu ne fie frică de frica noastră; meschinăria noastră nu e atât de mare încât să uităm iubirea sa. Vrem ca iubirea pentru Cristos să se dilate în noi așa cum s-a dilatat în inima sa”.

În această voință de totală dedicare lui Cristos – în pofida tuturor greșelilor noastre, a slăbiciunilor și a trădărilor noastre – răsare în viața noastră prima floare a fericirii: o bucurie capabilă de veselie.